

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Harang-utca 520. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Felelős szerkesztő:
SZIGETHY ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.
Hirdetmények: Egy hasábos petitsor egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyilt-tér: petitsora 40 fillér.

Március tizenötödike.

Valahányszor beköszöntenek a természet várva-várt ébredésének előhírnökei, a márciusi napok, egy nagy nemzeti ébredés emléke élénkül meg minden magyar szívében és a tavaszi szél szárnyain egy szótát járja be hazánk vidékeit, melynek hallatára erősebben ég az öröm tüze szemünkben, hevesebben dobog a szív mellünkben, gyorsabban lüktet a vér ereinkben: *a szabadság szent szózata.*

Isten, virágot adott a mezőnek, melynek illata nem gátolva a föld sulyos láncát, szabadon égbe száll, — könnyű sebes szárnyat a madárnak, hogy szabadságvágya büszke érzetében hozzád emelkedjék!

Szellemzárnyon viszed a költő álmait, hogy behatolhasson a dicső természet mélyeségek titkába az emberi szívnek csodás rejtekébe; hogy a szabadszárnnyu magasröptű szellem az isteni szikra lángoló tüzevel szebb világot teremtsen.

S midőn oh nagy Isten, elhoztad azt a kort, midőn népednek dicső szabadságát sötét, komor felhők elhomályosították, gyászba borították: letűnt a magyarnak fényes szabadsága, lelkét homály fűdi.

E kétségbeejtő, borzalmas időben visszaidézted a csodák régi korát. És az ezernyocszáz negyvennyolcadik

év lett a vértanúk kora. A nemzet zokogó, kínos fájdalommal néz a sirhalomra, melybe eltemette szent apostolait. Pedig nem haltak meg! Kitért a sírból a magasztos szent eszme, melyet megváltottak drága életükkel. *Él a szent szabadság!*

Ünnepet ül ma a haza minden hű fia. Ünneppé avatták a mai napon azon dicső emlékü hősök, kik egy pillanatig sem késtek, a kedvező alkalmat felhasználni arra, hogy az ősoktók örökölt, de a hatalmasok által eltiport haza függetlenségét, életük önfeláldozásával, polgári jogaikat vagyoniuk megosztásával e honnak minden fiára egyaránt kiterjesszék.

Midőn ama örök emlékü nagy napok évfordulója elérkezik, az egész ország hazafias népe ismét visszagondol egy erős, az élet létjogával bíró nagy nemzet történetének legkimagaslóbb eseményeire, ezen eseményeket követő kínos szenvedésére és egy félvilágot megszerzendő nagy küzdelmére; midőn a Kárpátoktól az Adriáig sok milliónyi szívben újra kigyul a lelkesedés szikrája és az egész nemzet mint egy szív és egy lélek egyesül, hálalmát rebeg a népek urához, a magyarok védő Istenéhez, hogy végzetlen jóváltából föntartotta azt a fajt, a melynek elnyomására, eltiprására szövötteket a nyers erőszak; ilyenkor újra meg újra föl kell ébresztenünk

emlékezetünkben a multakat, hogy annál jobban tudjuk méltányolni dicső elődeinknek azt a nagy hazaszeretetét, a melyet a mai önző korszakban ugyan példányképpül kitűzni, de méltóan utánozni aligha vagyunk képesek.

Lelkünk előtt feltámad az 1848-iki márciusi napok eseményeinek képe, és az a lelkesedés, mely akkor a gondolat a szó és a toll rabbillincseit darabokra zúzta, ma minket is magával ragad, hogy — legalább ideig-óráig lerázva magunkról a prózai mindennapiság porát és megszabadulva az élet küzdelmeinek terhes gondjaitól, egy jobb, szebb, fenségesebb, eszményibb világ régióiba emelkedjünk.

Szabadság! Ki ne lelkesednék ezért a magasztos eszméért? Billincsek hullása, börtönajtók felpattanása, tavaszi szellők lengése, virágfakadás, nap-sugár, madárdal, szóval: mindaz, mi megifjodást, ébredést, reményt, föltámadást, új életet jelent, mintegy varázsütésre jelenik meg lelkünk előtt, mikor e szent szózatnak a hangjai ütnek meg fülünket. Minden ember ajkán hordja, minden ember szívében ápolja, minden ember feltékenyen őrzi, minden ember elszántan védi, mert erzi, hogy veleszületett joga ehhez a minden földi javaknál dragább, édesebb kincshez. A szabadság háborítatlan élvezete a legnagyobb boldogság, annak elvesz-

* T A R C Z A . *

Az agg honvéd fohásza.

— 1904. március 15-én. —

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczaja.

Hányan vagytok még ősz bajtársok,
Kik e hon földjén botorkáltok,
Ingó lábbal, gyámbottal kézben,
Mely fegyvert forgatott merészen,
Őt évtizednél már előbb,
A szabadságnak fegyverét?

A magyarnemző nemsokára
A legvégső honvéd sírjára
Lép, kialudt szövétnékével,
De égbe száll tekintetével
Mondván: „Honvéd ott a helyed!
Enyém meg itt! Sirod felett.“

A honszerelem élő szobra
Leszek, míg magyar lesz e honba,
Míg a szívekben él emléked
E földön, addig én is élek.
Él Magyarország, élsz magyar,
Addig felejtés nem takar. . . .

A századok pihenni térnek,
Hálnak, születnek nemzedékek,
Fegyvert emelve faj, faj ellen,
E gyilkos hosszú küzdelemben.
Csak egy tarthat fenn tégedet
Magyar . . . a hazaszeretet!

Törhet rád ellen, nyiltan, lesből,

Vérezhet tested ezer sebtől,
Ha haldokolsz, sőt már a sírba
Döntött a gyászhir, addig, míg a
Tengyilkos szíven nem talált,
Addig ne féljed a halált.

De amidőn már szíved vére
Nem forr fel a haza nevére,
Mivel, hogy annak minden cseppjét,
Hazát felejtve szétrecscentéd.
Akkor véged van, oh magyar!
Már élve is sirhant takar! . . .

Őrszemlemünk! Oh égi nemtőnk!
Te látod utunkon a lejtőt.
Ki annyi vészben óvtad, védted,
Kérünk, ne hagyd magára néped,
Jöjj oltalmára, állj elé,
Ha siklanék örvény felé.

Leheld belé az ősök lelkét,
Kik e szent földet megszerezték,
Hogy végtelen időig szállna
Át, unokákról, unokákra.
Itt van a föld. Még a mienk,
Terein ajkunk zenéje cseng.

Mit ősapáink megszerezték,
Gazdája van minden teleknek.
Mienk e hon rónája, halma,
Isten egével betakarva.
Mi kell tehát? Mi kéne még . . . ?
Hogy áldást küldjön rá az ég.

Hogy aki köblén nyeri tápját,
Ne mint élősdí furja csápját

Testébe, hanem fia legyen,
Szerető fia lágy öleiben,
Ki anyjáért, ha éri vész,
Életét, verét, áldozni kész . . .

Szállj hozzánk oh! lelke az Urnak,
Meddig e hon határi nyulnak.
Északnyugatra, délkeletre,
Gyujts minden szívet szeretetre,
Hogy óva, féltve a hazát,
Testvér, testvért öleljen át!

Á. F.

Karcolatok.

Közlő: * *

Isern Hinrik. — Henrik, a nagy Gerard hochsteini grófnak legidősb fia, kit a nép Isern Hinriknek (vas Henrik) nevezett, tettvágyát kielégítendő a VI. Fülöp, francia és III. Eduárd angol király között kitérő háboru elején, hatalmas lovas és íjász kísérettel Londonba ment, s szolgálatát a királynak följánlotta. Szívesen fogadtatott s főparancsnoki állást nyert, s a „fekete herceg“ tanúsága szerint holsteini harcosaival creciji véres csatát az angolok javára (1346. aug. 26.) ő döntötte el. Miért is tiszteletjelekkel halmozták el, az ország főhadparancsnokává nevezték ki, miáltal a büszke lordok irigységét vonta magára. Isern Henrik észrevette ezt és elhatározta, hogy titkos ellenségeit megszégyeníti. Mikor egy nagy udvari ebédnél az udvaroncok suttogását meghallotta, hogy ő nem is gróf, hanem csak zsoldos, a

tése a legnagyobb boldogtalanság kuforrása.

Él még szívünkben a hazaszeretnek legszentebb érzelmé, melynek forró lángja Hozzád emelkedik *szabadság Istene*.

Engedd, hogy mindenkor kellően tudjuk megbecsülni ama szabadságot, amit a márciusi napokban 1848-ban őseink számunkra megszereztek; tegyen bennünket nagygyá és nemessé a *magyar szabadság, elégedetté az egyenlőség és boldoggá a testvériség*, hogy testvért lásson egymásban e hazának minden polgára, s mindnyájunk előtt egy eszme lebegjen: a *magyar haza boldogsága és nagysága*.

A magyar ipar állapota.

A vajudó viszonyok kényszerítene, hogy mindig újból foglalkozzunk az ipar jelenlegi állapotával. Csak ha ezt alaposan ismerjük, számíthatunk arra, hogy felsegélyezésére célirányosnak mutakozó eszközökkel elérhessük a várva várt javulást.

Eltelkintve a már több év óta fennálló depressziótól, a magyar ipar jelen állapota a következő:

A nagyipar egyes ágai teljes mértékben ki vannak fejlődve, sőt némelyek ugyannyira, hogy ezek gyártmányaiban tulproductio mutatkozik. Ezek az iparágak küzdenek a létért és igyekeznek magukon üzemredukció, áregység vagy szoros kartellek kötése által segíteni, minthogy gyártmányaik többletének kivitele különféle akadályokba ütközik. A nagyipar több ága azonban még csaknem teljesen hiányzik.

A középipar és kisipar Magyarországon még kevésbé vannak kifejlődve. Sok gyártmány megfelelő minőségben csak a nagyipar által állítható elő. A kisipar amaz ágai, melyek a vámkülföldön és Ausztriában is na-

gyon ki vannak fejlődve, oly iparosok által folytattatnak, kik 3—10 munkással dolgoznak, valamint a középipar, melynek vállalatai 20—50 munkást foglalkoztatnak, szolgáltatják az adófizetők zömét.

Hazánkban az ipar fejlődésére az alapfeltételek ép oly mértékben megvannak, mint bármely más államban, és ha ennek dacára nem fejlődik az ipar oly mértékben és oly módon, mint ez kívánatos, ennek okát más faktorokban kell keresni. Nevezetesen főleg a következőkben:

Az ipar Magyarországon rendszeretlenül, a szükséglet és a gyártmányok értékesíthetése ignorálásával fejlődik. Amint egy iparvállalat létesítetik, mely kedvező eredményt mutat fel, csakhamar létesülő hasonirányu iparvállalatok ennek fennállhatását kockáztatják, e mellett saját fennállhatásukat is lehetlenné teszik.

A hitelezéssel főleg a közép és kisiparban nagy kockázat jár. A közönség nagy részében nincs kifejlődve az a kötelességérzet, hogy a vásárolt áru árát, ha hitelre vétetett, kellő időben kifizesse; hitelezés nélkül pedig nálunk a legtöbb iparág nem állhat fenn.

Ép oly nehézségekkel jár az iparosra nézve — a nagyiparos kivételével — a hitel igénybe vétele, mely a pénzügyintézeteknél természetesen bizonyos formákhoz, nevezetesen az egyetemleges jótállás elvéhez van kötve. A kisiparos idegenkedik valamely pénzügyintézethez fordulni hitelért, minthogy erre csak akkor van kilátása, ha ebben két társa támogatja. Amennyiben ezek hajlandók benyújtandó váltóit aláírni, viszonzásra kénytelen, és kölcsöne háromszoros összegeért szavatol. Semhogy egy tisztességes kisiparos az ebből eredhető oly gondoknak kitegye magát, melyek munkálkodását és gondolkodási képességét megbénítják, de végzetesekké is válhatnak, inkább mellőzi műhelye fejlesztését. Hitelszö-

vetkezetek létesítése által igyekeznek a kisipar hitelszerzésén könnyíteni, ami tényleg eredményeket mutat fel és a kisipar fejlődését sok esetben üdvösen befolyásolja, de egészben véve ez az intézmény a kisipar gyenge előmozdítójának tekinthető.

A munkásviszonyok fejletlenek. A magyar munkás megbízhatlansága az iparfejlődés legnagyobb akadályainak egyike. Oly munkát, melyet nem végez függetlenül a gép, hanem lényegesen befolyásolja a munkás figyelme, rendszerint nem vagyunk képesek oly minőségben és oly áron teljesíteni, mint a külföld.

De az iparnak legnagyobb baja, hogy még mindig nem támogatják eléggé. A társadalom, az országos iparegyesület, valamint magánkörök évek óta munkálkodnak az iparpártolás fejlesztésén, de nagy eredmény nem lesz addig elérhető, míg a kereskedelem komoly feladatává nem teszi, hogy az Ausztriából eredő gyártmány vételétől, — mert ez árasztja el Magyarországot — lehetőleg elzárkózzék és ezáltal a közönséget az iparpártolásra kényszeríti.

Kétséget sem szenved, hogy az ipar fejlődésével az ipar általános viszonyai is minden irányban javulni fognak. Gyakorolt munkások kerülnek magyar iparvállalatokba; ennek következménye a gyártmányok javulása lesz. Az ipar fejlődésével a gyárak kénytelenek lesznek nagyobb figyelmet fordítani a kivitelre, igyekezni fognak gépezeti berendezéseiket a lehetőségig tökéletesíteni, hogy gyártmányaik minősége és árai versenyképesek lehessenek.

Az iparosok és kereskedők abba a helyzetbe jutnak, hogy szükségleteik legnagyobb részét a belföldön fedezhessék, ép úgy a közönség nem fog külföldi gyártmányt keresni, ha belföldi gyártmányt egyenlő minőségben és árért kaphat, sőt csak kivételes esetekben lesz abban a helyzetben, hogy

jelenlevőket meghívta, hogy jöjjenek vele a király oroszán szelidítőjéhez, hol valami érdekeseget fog mutatni. Mivel a király is elfogadta a meghívást, akarva, nem akarva követték őt a lordok is. Mikor már mindnyájan a legvadabb oroszán erős vasketrecé előtt állottak, Hinrik kinyitotta az ajtót s gyorsan az ordító vadlát elé állott, mely már fölémelé talpait. „Feküdjél le kutya!” — kiáltott rá a gróf s mikor morogva egyik sarokba vonult, a bátor holsteini a kalapját az oroszán fejére tette mondván: A ki önök közül, nemes lordok, a holsteini grófi kalaphoz nyulni mer, azt épen oly jól nemesnek fogom tartani, mint magamat!” mivel senki sem vállalkozott, a gróf egészen nyugodtan ismét levette a kalapot s kijött a ketreből. Csodálkozva tolongtak most hozzája, de ő félre taszítva őket mondá: „Kiméjjék meg magokat, lordok! Holnap vissza térek hazamba, hol még az ellenség vitézségét is tiszteletben tartják, árulás és irigység pedig ismeretlen.” III. Eduárd minden kérése dacára másnap elbucszott Angliától s visszatért Plönbe.

Jossuf pasa, török nagyvesér, ki később Egyiptomban, mint hadvezér annyira kitüntette magát, mikor még a török hadseregben igen alárendelt állást foglalt el, rabszolgájával dsiriddel (a dárdá egy nemével) játszott. A rabszolgák egyike véletlenül a dsiridet ura szemébe dobta, ki azután ajultan rogyott le és egyik szeme világát elvesztette. Mikor magához tért, a rabszolga lábaihoz borult s kegyelemért esedezett. Ez teljesen nyugodt

maradt, a szerencsétlennek tele erszenyét nyújtá mondá: Menj, szabad vagy, vedd ezt a pénzt s ember el mindenkora házamat mert én is csak hagyom vagyok s ha később, mikor esetleg haragos volnék s elgondolva, hogy te okoztad szerencsétlenségemet meglátnálak, talán még igaztalanságot követnek el ellened.

I. Jakab angol király († 1625.) igen tanult ember volt s pompásan beszelt latinul, de uralkodó, katonai és államférfiúi tulajdonokkal épen nem ékeskedett. A latin tudósításokban előforduló hibák nagyon fölziggatták őt s a tulajdonképeni célról megfeledkezvén, mint valamely gymnáziumi tanár javítgató a hibákat. Goudomar spanyol követ, hogy őt reábirja, hogy saját vejét Frigyes pályi választót a csapás ellen segítség nélkül hagyja, a király eme tulajdonságát igen ügyesen használta föl céljaira. Kérvényébe ugyanis, melyet a fölség elé terjesztett, lehetőleg sok hibát csusztatott. A király e hibákat lelkiismeretesen javítgató s a követ hódolattal fogadá a javítást s minden egyes esetről igen hízegőleg nyilatkozott a király tudományosságáról. A király a kérvény tulajdonképeni tartalmáról mitsem jegyezvén meg, végül kinyilvánítá, hogy most már teljesen helyes s a követ kívánságára, mint korekturát alá is írta. Így a jelentős ügy tehát a latin grammatika ellen tett szándékos hibák folytán intéztetett el.

Mantegna, a híres páduai festő VIII. Innocens pápa többször megbízta némely művel, aki azután föladatát dicseretre méltóan ol-

dotta meg. A pápa is nagyon meg volt vele elégedve s Mantegna remélte, hogy ezzel a pápától gyermekeinek jövődelmes állást kaphat. Mikor reménye nem teljesült, boszankodott. Egyszer aztán megbízta, hogy az egyik templomban a hét főerény átellenében a hét főbűnt rajzolja meg. Mantegna a szokás ellenére hét főbűn helyett nyolcat rajzolt, s az új főbűn a hálátlanság volt. Mikor a pápa ennek okát kérdezte, azt felelé, hogy még épen egy hely volt üres, s nem vélte jobban betölthetni, mint hogy a hálátlanságot rajzolja belé Mert — ugymond — kétségtelenül ez a bűnök legrutabbika.

— Ezt jól cselekedted! — válaszolt a pápa finom mosolylyal. — Most az egyméretűség kedvéért az átelleni falra rajzold a nyolcadik erényt is és én erre alkalmasabbat nem ismerlek, mint a türelmet.

Az első francia császárság alatt Montmorency herceg egyszer nagyon dicsekedett őseivel, azok tetteivel s őrségi nemességével. Ez épen olyan egyoldalú mint tapintatlan volt azok jelenlétében, kiknek nemesi oklevele kardjuk markolatában volt. Junot tábornok, Abrantesi herceg, ki jól érezte, hogy a dicsekedés nincs ellenséges szándék nélkül, így felelt: „kétség kívül szép dolog híres családból származni. Egyébként a külömbőség köztünk csak az, hogy önnek ősei vannak, mi pedig ősök vagyunk.”

A kézirat. Meternich herceg a híres diplomata, kinek tudvalevőleg Johannisbergen

a kereskedőnél külföldi gyártmányt talál. Mindennek elérhetésére szükséges, hogy az ipar Magyarországon lehetőleg fejlődjék és hogy a cél elérésére valamint a polgárok, úgy a hatóságok részéről minden elkövetessék.

H I R E K.

Ésküvő. Hiller Pál helybeli kereskedő f. hó 16-án délután 4 órakor vezeti oltárhoz Marton Gizella kisasszonyt Káptalan-Tóiban.

Miniszeri köszönet családi levéltárért. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister Hertelendy Ferenc vármegyénk főispánjának köszönetet mondott azért, hogy a Hertelendy család levéltárát a Magyar nemzeti Múzeum Széchényi orsz. könyvtára levéltárában örök letétül helyezte el.

Március 15. A sajtószabadság 56-ik évfordulója ünnepét, mint már jeleztük is lapunkban, városunk hazafias közönsége, méltóan a nagy naphoz fogja megünnepelni. A „Tapolczai iparosifjak Onképző Köre” szavaiat, hazafias dalok előadásával Weisz Soma vendéglőjében társasvacsorával ünnepel!

Ugyanezen napon a „Kath. legényegylet” szavaiat és hazafias dalok előadásával ünnepélyt rendez. Mindkét ünnepélyre az érdeklődő közönséget szívesen látják az egyesületek.

A „Tapolczai Asztaltársaság” özv. Trattner Gusztávné, — az ipartestület tagjai pedig Berta Gyula vendéglőjében társasvacsorával ünneplik a nagy napot.

A bíróság épülete. A folyó hó 5-én megtartott közönségi képviselőtestületi gyűlés tárgyalta a bírósági épület részére ingyen átengedendő területeket, mely célra a község az u. n. cseléhdház melletti üres telket, továbbá a vincellérskola előtti szibvásár területét jelölte ki választásra. Ez utóbbi terület nézetünk szerint legalkalmasabb, mert nyílt szabad térségen volna építhető, ami úgy a község szépségét, fejlődési tekintetében, valamint egészségi szempontból is legalkalmasabb és kellő nagyságu terület, a hol egy díszes épület legjobban érvényesülne, sőt körületét parkírozni lehetne és a község fejlődése oly irányban terjeszkedhetnék, amerre szabad egészséges tere nyílik.

Gyógyszertárak államosítása. Fejérvármegye törvényhatósága átiratot intézett a vármegyékhez, amelyben felhívja, hogy a képviselőházhoz küldött felterjesztésének meg-

felelően lépjen akcióba a gyógyszerárak államosítása érdekében.

Józsefnap ünneplése a kath. legényegyletben. A kath. legényegységek pártfogója Szent József. Ennek emlékét szavaiatokkal és felolvasással fogja e hó 19-én az egyesület helyiségében megünnepelni, melyre az érdeklődő közönséget szívesen látja az elnökség.

A tapolczai izr. nőegylet rendez évi közgyűlése. A tapolczai izr. nőegylet folyó hó 6-án Pollák Adolfné elnöklésével tartotta évi közgyűlést. Elnök szívből üdvözlőlvén a szép számban megjelent tagokat, a gyűlés határozatképességének constatálása után azt megnyitották nyílvánítá. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Strausz Zsigmond felolvasta a lefolyt 3 évről szóló titkári jelentést, melyből a tagok azt a meggyőződést szerezhették, hogy az egylet mily irányban teljesítette humánus feladatát. A beteresztett pénztári kimutatás szerint a jelenleg 101 tagból álló nőegylet a lefolyt 3 évi ciklusban 4092 korona 85 fillért osztott ki szegények és betegek közt. Jelen pénztári állománya mint takarékbetét 9663 korona 49 fill. Alaptőkéje az utolsó 3 évben 1644 korona 43 fillérral gyarapodott. A közgyűlés a jelentést tetszéssel fogadta, a felmentvényt megadta és az elnökségnek, ugyszintén a választmányoknak önzetlen és bnzgo fáradozásáért elismerést és külön jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A közgyűlés második részét képezte a tisztújítás, mely az összes hitközségi intézmények felvirágzása iránt kiválóan érdeklődő hitközségi elnök dr. Fischer Gyula vezetése alatt szép rendben folyt le következő eredményekkel: Elnök — ötödizben — Pollák Adolfné, alelnök Steiner Lipótné, pénztáros Hochstädter Lipótné, ellenőr dr. Hoffmann Lászlóné, Választmányi tagok: Heimler Miksáné, Lessner Samuné, Vittman Ignáczné, dr. Lőke Mórné, Berger Manóné, Frisch Lipótné, Berger Vilmosné, Gut Sománé, Hiller Ignáczné, Weiler Dávidné, Marton Gyuláné és Grünvald Samuné. A választás eredményének kihirdetése után Pollák Adolfné ismét elfoglalván az elnöki széket, szép szavakkal megköszönte az immár ötödizben feléje irányult közbizalmat. Leginkább hangoztatta a tömörülést és kérte a tagokat, hogy maradjanak jövőre is kitartó és lankadatlan munkásai a jötekonyság ügyének. Miután még dr. Fischer Gyula hitközségi elnöknek a választás tapintatos vezetéséért, valamint szíves fáradozásáért az egylet nevében köszönetét kifejezi, a közgyűlés az elnök és tisztikar életével szétoszlott.

nak óriási hatása lön. A hallgatok tetszenyilatkozata egy negyedóránnyira is hallható volt s választása biztos.

II. József császár atyjától I. Ferencztől jelentékeny magán vagyont örökölt, egyebek között tizennyolc millió osztrák államkötvényt. „Országomat megajándékozom, — mondá néhány nappal trónralépte után s összes kötvényeket tűzbe vetette.

Mikor József császár az ipar emelése érdekében különböző gyárosoknak állami előleget adott, ha arról győződött meg, hogy az ily előleg jóra fog fordíthatni, roppant sok kérvény érkezett be ilyen állami segélyért. Egy prágai járdataposó, ki kevéssel előbb gazdagon nősült, szintén ipargeninek képzelte magát s gyárat akart állítani, s József császártl azon indokolással kért subventiót, mert feleségem övéből nem akar adni. József császár a kérvényre ezt írta: „Ez esetben én is az asszonygyal tartok.”

II. József császár a francia színházat Bécsben beszüntette. Mikov Bretenit követ emiatt panaszkodott, hogy most egyetlen szórakozását is elvesztette, azt mondá neki a császár: Azt tanácsolom önnek, hogy úgy tegyen, mint az én követem Párisban. Tanulja meg azon ország nyelvét, melyben lakik s akkor a német színházban is szórakozhatik.

Hány ügyvédünk van? A zalaegerszegi ügyvédi kamara közgyűlést tartott, s ennek kapcsán megemlítjük, hogy ehhez a kamarához tartozik 169 ügyvéd. Ebből Zalaegerszegen 94, Somogyban 75, A 94 közül Zalaegerszegen 17, Nagykanizsán 31, Tapolczán 9, Csáktornyan 7, Keszthelyen 7, Sümegen 6, Alsólendván 6, Perlakon 4, Boldogfán 1 Pusztamagyaródon 1.

Sorozás. Az obstructio megszüntével mint a napi lapokból értesülünk, a sorozás f. hó 21-én már megtörténik.

A Jánoshazi izr. nőegylet fennállása 50 éves évfordulójának megünnepelése alkalmából pénztára javára f. hó 6-án a Jánoshazi tarsaskör termeiben előképekkel, szavaiatokkal egybekötött táncvigalmat rendezett. A műsor, mely Stern Jenő allegorikus prologjával vette kezdetét, minden egyes számában felülmutta a várakozást, úgy Stern Jenő előadásának szabatosága, mint magának a költeménynek gyönyörű stílusa és az előképek kedves fejecskéi mind hozzájárultak akkoz a sikerhez, mely ezen vigalmat emlékezetessé teszi Jánosháza történetében. Az előképek szereplői Kohn Janka, Kohn Erzi, Kovács Margit, Reisinger Jolán, Rozner Erzi, Salzberger Irma, Schlesinger Irén, Schwarzenberg Giza és Marton nővérek. Magánjelenetet Engel Elza adott elő nagyon szép sikerrel és dialogot Kohn Janka és Lnsztig Erzi adtak elő igen ügyesen. Szóval megírhatjuk, hogy a Jánoshazi izr. nőegylet jubileumán 1854-1904 mindenki igen jól mulatott.

Az ingyen sorsjegy. Az automobil gyorsaságával terjed a hír mindenfelé, hogy a londoni The English-French Motor and Cicles Campani Limited automobil gyár által küldött ingyen sorsjegyek szerencses tulajdonosai egy-egy automobil nyertek. A szerencses nyerők között van Szentmiklóssy Gyula főszolgabíró is. Megyénkbeli még Bogyay Elemer főispáni titkár is egy 6000 koronás automobil nyert. A napi lapok is gyors egymásutánban hozzák a szerencses nyerők neveit azzal, hogy az illetők nevére már utnak indította a magától menő kocsiat.

Eladó állatok. A keszthelyi gazdasági intézetnél 4 drb. 1 és fel éves bonyhádi és simmenthali bika, — 5 drb. 1 és egy negyed éves margalica süldő, 3 drb. 2 és 3 éves merinó precece tenyészkos, — 15 drb. merinó precece mustra bárány s 2 drb. fekete langshan kakas 20 drb. langshan tyukkal eladó.

Pályázat szőlő és borgazdasági tanfolyamra, néptanítók részére. A földművelésügyi m. kir. miniszter a folyó évben a néptanítók részére szőlő és borgazdasági tanfolyamot rendezett az alábbi pályázattal.

A szőlőművelés szempontjából kiváló fontossággal bíró községekben alkalmazott néptanítók részére, az e téren működő szakközegek vezérése alatt, az előző évek példájára, a folyó évben is négy hétre terjedő szőlő és borgazdasági tanfolyamok rendezését vettem tervebe.

1. A tanfolyamok célja az, hogy az azokon résztvevő néptanítók a szőlő és borgazdaság terén, különös tekintettel az elpusztult szőlők felújítására, gyakorlatilag és részben elméletileg is kiképeztessenek oly célból, hogy e szakmában a népiskolákban s a gazdasági ismétlő iskolákban a tanulóknak oktatást nyújthassanak, illetőleg az ifju nemzedékben a szőlőművelés iránt érdeklődést ébreszteni képesek legyenek s általában az illető községekben a nagyobb szakértelmet és szak-képzettséget nem igénylő, egyszerű szőlő és borgazdasági ismeretek népszerű terjesztését előmozdítsák.

2. A tanfolyam négy hétre terjed és két részletben tartatik meg és pedig a tanfolyam első része tavasszal, a második része pedig őszszel, 14—14 napon át. A tanfolyamon mind a két időszakban, tehát az egész négy héten át ugyanazon tanítók vesznek részt.

3. A Tapolczán tartandó tanfolyam április 25-től május 8-ig és október 3-tól október 16-ig tart.

4. A tanfolyamokra kizárólag olyan néptanítók vehetők fel, a kik — tekintet nélkül arra, vajjon állami, községi, vagy felekezeti iskolánál vannak-e alkalmazva, — oly hegyvidéki községben működnek, a hol a filloxera

pompás szöveje volt, buzgó kézirat gyűjtő volt s mivel már körülbelül minden francia költőtől és írótól volt kéziratai Jules Janin francia akadémikus kivételével, levélben kérte őt, hogy egy-két sor kézirátát küldje meg. A híres fevillonetista nem sokáig törte magát holmi nagy gondolaton, mely a hét világ bölcs akármelyikének becsületére válnék, hanem egyszerűen a következő prózai tartalmu névjegyét küldte: Recu de son Altesse le prince de Meternich cent bouteilles de vin de Johannesberg. J. Janin. (Meternich herceg ő nagyságától átvettem száz üveg Johannesbergit.) Meternich mosolygott és Janin szerencses ötletét száz üveg híres rajnai borral fizette meg.

Jakson Andrens tábornok 1820—1837-ig az északamerikai egyesült államok elnöke egyszer egy kis városkában mint követjelölt beszédet tartott. Mikor már-már befejezni akarta, egyik jóakarója így sutogott hozzája: „Ne felejtse el végül egy-két latin mondatot is beleszólni, mert ezek hozzávannak szokva, s anélkül a legjobb beszéd is hatástalan. Az egykori ügyvéd, ki a latinból vajmi keveset, csak épen egy-két közhasználatu szót s egy néhány közhelyet tartott meg fejében, helyeslőleg intett s egy merész gondolat ragadván meg, dörgő hangon így fejezte be beszédét: „Non plus ultra! Viribus unitis! (Egyesült erővel.) Pax hominibus bonae voluntatis (Békeség a jóakaratu embereknek.) Sapientia! (Okosnak elég!) O qual mutatio rerum! (Milesz változása a dolgoknak.)” E szavak-

a szőlőket már megtámadta, vagy már el is pusztította, s a hol a lakosság kizárólagos, vagy főkereseti forrását a szőlőművelés képezi.

5. A tanfolyamokra felvett néptanítók utiköltségeik s a lakás és élelmezési költségek fedezésére, az egész négyheti tanfolyam tartamára, egyenként 120 kor., azaz: Egyszázhusz korona általánynak kapnak, mely összegnek fele a tavaszi, másik fele pedig az őszi tanfolyam első napján, szabályszerű nyugtáikra a tanfolyam vezetője által fog az illetőknek kifizettetni.

6. A tanfolyamokra felvett néptanítók úgy az elméleti oktatásban, mint a gyakorlati munkákban pontosan és szorgalmasan részt venni tartoznak.

7. Felhívjuk azokat a néptanítók, akik ezeken a tanfolyamokon résztvenni óhajtanak, hogy egy koronás bélyeggel ellátott kérvényeket, (melyben életkoruk, nyelvismeretük, tényleges alkalmaztatásuk valamely nyilvános népiskolánál, a szőlő és borgazdaság terén esetleg történt eddigi működésük is feltüntetendő, — s ezen körülmény közvetlen iskolai hatóságai által is igazolandó) *folvó évi április hó 1-ig illetékes kir. tanfelügyelők útján ahhoz a szőlészeti és borászati felügyelőhöz (illetéleg vincellériskola igazgatóságához) nyújtsák be, a kinek kerületében jelenleg működnek.*

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Ki a föld? Az első nagybirtokos az állam, 2,816,418 kath. holddal; a mágnások közül gr. Eszterházy 421,853 hold, gróf Schönborn Frigyes 216,021 hold, Frigyes főherceg 153,731 hold, Festetics Tassiló gróf 134,541 hold. A „holt kéz” birtokosai közül a nagyváradi püspök 189,936 holdnak, a hercegprímás 91800 holdnak, a kalocsai érsek csak 23143 holdnak az ura. A városok között Szabadka áll az első helyen 166.070 holddal, a második Debreczen 99.618 holddal, Szeged a harmadikon áll 72.427 holddal.

Furfangos család járt nemrégiben városunkban, és sajnos, még mindig vannak oly kishitűek, kik az ilyen és hasonló szélhámosoknak felülnek. Ügynök volt az illető ur aki kávéban mutatta be magát, de valójában csak kukoricában utazott. Finom kávé kínált 1 kilogramos csinos dobozokban potom 2 koronáért. Szép is volt a kávé, de csak a doboz tartalmának a tetején. És ez uton sikerült is neki lépni vagy inkább kukoricára csalni községünk egy polgárát, ki megörülvén a szerencsés vásárnak egyszerre hús dobozzal vett az olcsó kávéból. De óh fátum! Csak néhány pikoló fekete élvezete után már jött a sárga irigység mezében a szegény kukorica, nem ugyan pattogatva, hanem megjelenésével becsapott gazdáját pattogtatva.

Az országgyűlési képviselőválasztói jog kiterjesztése céljából f. évi március hó 15—31-ike közötti időszakban a március 15-ike állapot szerint az ország valamennyi községében összeírás tartatik. Az erre vonatkozó hirdetésből tájékozás céljából közöljük az alábbiakat. Statisztikai lap minden 20 évnél idősebb magyar honos férfi lakosról lesz kitöltve, a tényleges szolgálatban levő katonák kivételével. Minden egyes polgárról kiállított lap feltünteti az illető személyi és vagyoni viszonyait, a képzettséget feltüntető bizonyítványokat is tartozik minden összeírandó polgár bemutatni az összeíró bizottságnak. Aki valótlan adatokat mond be, kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetetik.

Gyümölcsfa eladás a községi faiskolában. Tapolca község faiskolájából az idén eladásra kerülő gyümölcsfák f. hó 13-án délután 1 órától 3 óráig fognak a faiskolában eladatni. Eladásra kerül 400 drb. különféle fajú és fajtájú gyümölcsfajtán és 500 darab keserű mandula alany csemete. Az ojtványok darabja a minőség szerint 60 és 50 fillér. Az alanyok való csemetek ára százként 2 korona

Mit árusíthat a vegyeskereskedő. A kereskedelmi miniszter elhárította, hogy rendeltileg egész terjedelmében szabályozza a vegyeskereskedők és szatócsok üzletkört s ehhez a kereskedelmi kamarák véle-

ményét kérte ki. Nor hát, nem irigyeljük a miniszter helyzetét, amikor majd e vélemények alapján döntenie kell arról, szabad-e a vegyeskereskedőknek és a szatócsoknak cserépedényeket, férfiöltönyöket, vasat és vasrukat stb. árusítaniok vagy sem. Mert — mint a „Magyar Kereskedők Lapja” írja — ahányan vannak kamaráink, annyiféle tanácsossal szolgálnak a kereskedelmi miniszternek. Az egyik változatlanul fenn akarja tartani az eddigi állapotot; a másiknak az a véleménye hogy amely vegyeskereskedő az említett árukkal is foglalkozni kíván, azt csak külön iparigazolvánnyal tehesse. Van olyan kamara is, amely a külön iparigazolvány váltásának kényszerét csak arra az esetre akarja megállapítani, ha a vegyeskereskedő a vegyeskereskedés bejelentésekor kifejezetten be nem jelenti azt a szándékát, hogy az említett cikkeket is akarja üzletében tartani. Végül akadt egy kamara, amely valósággal osztályokba akarta sorolni az országnak összes városait és községeit aszerint, amint lakik-e bennük az említett árucikkekkel foglalkozó specialis kereskedő vagy iparos vagy sem és ha igen, kettőnél több-e avagy kevesebb s természetesen eszerint más és más intézkedéseket javasolt. Kiváncsiak lehetünk, hogy a kereskedelmi miniszter e sokféle vélemény közül melyikhez fog csatlakozni. Annyi bizonyos, hogyha a miniszter a fogyasztó közönséget is megszavaztatná, sokkal világosabb és egyöntetűbb képet nyerne arról, hogy mit szükséges a vegyeskereskedőnek és szatócsnak árusítania és mit nem.

Válopör. Pár héttel ezelőtt egy megyei ur ember válókeresetét adott be, a felesége ellen. Meggyőződött róla, hogy a felesége leveleket vált egy szőke katonatiszttel. Persze a férj, aki mellesleg mondva szabadulni akart a feleségétől, erkölcsi érzésének teljes felháborodásával adta tovább az esetet, úgy hogy abban a körben, melyben forog, elítelték a „bűnös” asszonyt. Ezzel szemben a a férjért a hitvesi hűség példányképeinek festették le. Az alig megindult válopör a mult heten nem várt incidens bolygatta meg. Ugyanis a kaposvári törvényszékhez apasági kereset érkezett be a férj ellen. A tévedések elkerülése végett megjegyezzük, hogy ezt a keresetét nem a feleség adta be.

Egy fölkköszöntő. A királyi tanácsos csupán cím és nem hivatás. A királyi tanácsos bizony sohasem ad tanácsot a királynak. Legutóbb a közelben társasvacsorát rendeztek egy új királyi tanácsos tiszteletére. Az ünnepi szónok ekként fejezte be felköszöntőjét. Mindnyájan kívánjuk, hogy annyi évig légy felleges urunk és királyunk tanácsosa, a menyinyi ideig ő a te tanácsodat nélkülözze.

Szénatolvaj. Február hó 27-én Simon János vigándi lakos pajtájából mintegy 10 korona értékű szénát elloptak. A kapolcsi csendőrszéknek sikerült a tetteseket Tóth István és Molnár István suhanc kanászok személyében kipuhatolni, akik be is ismerték tettüket és őket a zalaegerszegi kir. ügyésznek feljelentették.

Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni, Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 266 oldalra terjed, Mauthner Ödön es. kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller utca, 33., mindenkinek ingyen megküldi. A kitünően tisztított legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölemli-tendők az impregnált takarmányrépamagvak, és a legnemesebb gabona-félék dus választékai

Üzöltő-gyűlés. A helybeli önkéntes tűzoltó egylet tegnap este választmányi gyűlést tartott, melynek tárgya az évi közgyűlés idejének és tárgysorozatának meghatározása volt.

A „Kert” Mauthner Ödön szerkesztésével megjelenő, a kertészet összes ágait magában foglaló kertészeti szaklap 5. száma az alábbi tanulságos tartalommal bír. Hetessy Aladár: Modern konyhakert. Csáky János: Melegágyablakok kihasználása a konyhakertben. Zelles Aladár: Barack-kultúránk. Maximal Dezső: Fák átoltása. Magnolia stellata Maxim., Magnolia soulangeana hort. és Magnolia

lenneanna hort. Magyar Gyula: A Heaychiumok tenyestéséről. Állandó borvásár Budapesten. Binder: A Phaceliáról, mint mézelő- és takarmánynövényről. Gazdálkodó és kertészkedő nők. Illyés Lajos: Tavaszi virágágyak. Hoz ezenkívül szakhíreket, apró szakközleményeket és egy művészi kivitelű színes mellékletet. A „Kert” előfizetési ára egész évre 10 kor. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizethetni lehet a „Kert” kiadóhivatalában. Budapest, VII. Rottenbiller-utca 33. sz.

Pályázatok, betöltendő állások. Hézagpótló, áldásos célú vállalat az „Országos Általános Pályázati Hírlap” Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmiségbeli álláskeresőknek nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely azonnal hird ad az országban megüresedett összes állásokról. ezáltal minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen, áttekinthetően megtalálja a megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. *Szolgálatot tesz az alkalmazásadónak is, mert minden megüresedett állást ingyen közzé tesz.* Ezért állást nyerni legbiztosabban ezen lap után lehet. Közöltetnek a hivatalos pályázatok is. Hetenkint megjelenve, minden számában számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatalszolgái, pénzügyi, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. Ingeny melléklete: „Házassulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Ki dóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút, 18. Képviselek főlkkiadóhivatalok vezetésére minden nagyobb vidéki városbn kerestetnek.

Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet „HÁZASULANDÓK LAPJA” után. Ma, mikor a társa érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap után ismeretséget szerezni, mely házassulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiatól, különböző hozományú nőktől, tartalmaz. Száma 40 filléret küldetik. az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokot. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18.

KÖZGAZDASÁG.

A szőlőmoly téli irtása.

Tanulságos és különösen vidékünkön megszívlelendő eljárást közöl a „Borászati Lapok” legutóbbi száma a szőlőmoly téli irtásának egy újabb célszerű módjáról. Ismeretes, hogy ezen nehezen irtható rovar pusztításának sokféle módját kipróbálták és ma már inkább a téli irtás, mind a nyári védekezés mellett foglalnak a szőlősgazdák állást s ezért időszerűnek tartjuk, hogy megismertessük azon halásos és bevált eljárást, melyet egy francia társaság szőlőtelepén végzett. A védekezés előadandó módját a társaság előbb kísérletileg egy kisebb területen kipróbálta és a következő télen már nagyban alkalmazta s itt lényesen bevált. Kísérletével a szőlőmoly kártételének legjobban kedvelt fehér bortermő táblát vett fel, amelyeknek későbbi érési ideje a rovar teljes kifejlődésének kedvez.

Ezen védekezési eljárás a tőkék kérgének az eddig alkalmazottnál célszerűbb, alaposabb s ennél fogva hathatósabb ledörzsölésben áll. A tőke tisztítása eddig késsel, különféle kéregkaparóval, fémkefével, majd a sűrű láncszemekből készült u. n. *Sabaté* vaskeztyű segítségével történt. Ez utóbbi eszköz volt a legtökéletesebb, hátránya azonban mégis volt, mert a vele dolgozó munkás nemcsak hogy hamar elfáradt, de kezét az alája védelemül felhuzott szövetkeztyű dacára is feltörte, de meg az eljárás nagybirtokon lehetetlen is.

Mindezen bajt elkerüljük a *kéregtisztító láncok* alkalmazásával. E láncok 70 cméter hosszúak s a két végükön a láncra kereszt-

ben álló erős, megmarkolásra alkalmas vas- vagy fafogóval vannak ellátva. A munkás a láncot két végénél erősen megmarkolva kifeszítve azzal a töket, csapokat combokat erősen és sebesen riszálja, mindenütt és minden irányban, csupán arra ügyelve, hogy a szemeket le ne dörzsölje vagy meg ne sértse. A tökerésről így a kéreg leszakítatik s elaprózva részben por alakjában a földre hull, honnan azt a munkások után járó aszszonyok kosarakba szedik.

A láncok legegyszerűbb alakja a 8-as alakú szemekből készültek. Készülnek ugyan többféle fonatu láncok is, azonban az említett láncnak nagy előnye, jó munkája mellett olcsósága is, amit nálunk 1-1 koronáért sőt ha többet veszünk még olcsóbban is beszerezhetünk.

A védekezés sikeres és hasznos voltát igazolja a kísérletező társaság bortermeztési statisztikai kimutatása, a mely szerint a védekezési eljárás mellett ugyanakkora területű szőlőben a termés majd megkétszerezedett, mint hasonló, de ezen eljárás alá nem vett területen, mert 18-51 Hl. többlet alig okozott 75-80 korona tulkiadást.

Mindezen tények arra intenek, hogy tegyünk kísérletet az említett eljárással vidékünkön is. Tegyük eme védekezést általánossá, itt az ideje, alkalomszerű tehát a kísérlet és ha beválik, mi nagyon is remélhető, úgy bőven pótolja kiadásunkat a kártevő rovar elpusztításával nyert terméstöbblet értéke.

NYILT-TÉR.*)

Nyilatkozat.

Folyó év január hóban jelenlegi országgyűlési képviselőnk, méltóságos Makkfalvy Géza ur programbeszédét hallgattuk a Trattner-szálló nagytermében, honnan hazamenőben, ingerült állapotban, Klein Iván urat sértő kifejezéssel illettük.

Azonban őt becsületében megsérteni sem okom, sem szándékom nem volt, a történet felett mély sajnálatomat fejezem ki; a sértő kifejezéseket visszavonom és Klein Iván urtól ezennel bocsánatot kérek.

Rechnitzer Rezső.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a Szerk.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Foulard-selyem

bluzokra és ruhákra, méterenkint 60 kr.tól 3

frt. 70 kr.-ig. Bérmentve és már elvámolva házhozszállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával. 2

Henneberg selyem-gyár. Zürich.

Mezriczky Jenő szolgabíró

révfülöpi szőlőterülete,

mely nyaraló helynek kiválóan alkalmas, olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást ad dr. Szücs

Arnold ügyvéd, Tapolczán.

STIGLITZ ARMIN
órás- és aranyműves
Tapolcza.

Pontos munkával jó és olcsó áruval szolgálni, ez az elve az elismert legjobb és legrégebb órás- és aranyművesnek:

Stiglitz Armin.

Eladó ház.

Özv. Csuba Józsefné Tapolczán a nagy köz-utcaéan levő házat, mely két külön lakást is kepezhet, szabad kezből eladja.

Bővebbet a tulajdonosnál.

FOGAK

és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves

Tapolcza, fűtőház volt Hoffmann-féle házban.

HIRDETÉSEK.

Tüzifa eladás.

I. Bükkfa hazhoz szállítva 33 kor.

II. " " " 29 "

I. Cserfa " " 32 "

II. " " " 28 "

Egészséges, száraz, szép 100 m/m,

I-ső osztályu bükkhasábfát korona 130.—

II-ik " " korona 125.—

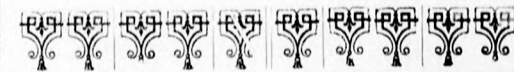
szállít bérmentve a tapolczai vasut-állomásra

FRANK BERNÁT

Tapolcza.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

A n. é. közönség figyelmébe ajánlom 20 év óta fennálló

könyv- és papir kereskedésemet.

Allandóan nagy raktár:

a legujabb irodalmi termékekből, ifjusági és diszművekből. Imakönyvek minden vallásfelekezett részére.

Író és rajzszerkek nagy választékban nyomtatvány-raktár, ügyvédek és körjegyzőségek részére.

Megrendelek: pecsétnyomókat és ruggyantabélyegzőket.

KÖNYVNYOMDÁMAT

folyton új anyaggal bővitem úgy, hogy bármely kényes igényeket is képes vagyok munkámmal kielégíteni.

KÖNYVKÖTÉSZEKTEMBEN

oly munkák készülnek, melyek bátran kiállják a versenyt nagyobb városok ilyenmü iparával.

LÖWY B.

könyv- és papirkereskedő, Tapolczán.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom-m.) Sörgőnczim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (F.-Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

== HATSCHEK LAJOS SZAB. ==

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit művek HATSCHEK LAJOS Budapest, VI, Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiakomány. — Kérjen ismertetést.

Rum, Cognac, Szilvorum,

likőrök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{8}$ sőt $\frac{1}{4}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Ne vegyen

Gimbalmot vagy Harmoniumot,
míg

Reményi Mihály

mű-hangszerész

legjobb képes árjegyzéket
at nem olvasta, mely ingyen
és bérmentve küldetik.

Budapestről

Király-utca; 44 I sz.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger
féle

„Viktória”
tyukszem
kenőccsel

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve kapható feltalálónál.

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

A kisbirtokosok által

sajátkezűleg, a legnagyobb gonddal, angol nyelven és rafias eljárással készített kitűnő minőségű vagyonilag szavatolt fajtisza, I-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

Szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

Csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztának a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak.

Minden nagy hangon hirdető, gyárilag füllesztett, reklamirozott, előhajtásos oltást messze felülmúlnak!

Chassellas, muskotály és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott elsőrendű LUGASGYÜJTEMÉNY ára:

(melyeknek megeredéséért és jóságáért felelősség vállalattik)

1. Kisösszeállítás 15 dr. 5 kor.

2. Nagy összeállítás 30 drb. 10 kor.

a.) Borfajok

b.) Csemegefajok:

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökeres fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra

Árak tavaszi szállításra értendők,

Ezer drb. . . . . 200 K.

Ezer drb. . . . . 220 - 240 K.

Száz drb. . . . . 22 K.

Száz drb. . . . . 25 - 30 K.

Tíz drb. . . . . 2 K. 50 fil.

Tíz drb. . . . . 3 - 5 K.

HAZAI SZŐLŐFAJOK! — FILOXERAMENTES

Szőlőkirály (Delaware)

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai direktter. 5, melynek 25-26 százalékos cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora igen jó, hasonló a szomorodni maslások és madéirához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések háziasítására nem lehet elegendő ajánlani. A Delaware franczia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen perenospóranak ellent álló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltan nevezhetjük a **borok királyának, A jövő szőlészeti kincse** Mindenütt megterem úgy a homokon, mint a kötött agyagos, meszes, köves, palas- és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megfordított rendkívül (tartós szívós zöldhajtása 1-20 hiedeget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeivel fogva, — megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házaik fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken mint

Szőlőlugas tenyésztessék

100 drb. álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 K.

BORKIRÁLY!

MINTABOR 2 KORONA

(DELAWARE)

Ripária portális telepek!

Nagymennyiségű ripária eladás!

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

palaczkokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legjutányosabb beszerezhető s kívánatra válaszbélyeg ellenében bővebb felvilágosítás, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

Az érmelléki Szőlészeti és Borászati Szakközlöny, mint ORSZÁGOS

4-20 HIRDETÉSI KALAUZ S z é k e l y h i d (Biharmegye).

Osztálysorsjegyek

== kaphatók ==

◊◊ **LÖWY B.**

könyv- és papir
kereskedésében

TAPOLCZÁN. ◊◊

ÁRAK BESZÉLNEK!

== CSAK HUSVÉTIG ==

Feltűnő olcsó kivételes árak érvényesek.

15.000	méter legujabb tavaszi és nyári divatszövetek kitűnő minőség 115/130 cmt. széles	70 fil.	6000	női-blus, gyönyörű szép divatos mosó szövet	1 K. 99 f.
20.000	méter legujabb mosószövet mint batist, zephir, satin mosótamin, divatvászon creton stb.	24 fil.	2500	női hálókötös különböző faconban, kloth, lustre, kord vagy mosószövetből	2 K. 48 f.
10.000	méter legujabb cürichi divatselyem blusok stb. választékos mintában	1 K. 10 f.	5000	női szalmakalap gyönyörű szép alak	2 K. —
3000	női tavaszi kabát finom posztóból, elegans faconban	10 K. 50 f.	3000	női fűző, legkiválóbb szabással, jó anyag	1 K. 75 f.
2500	női-alj, legujabbb fasonban, szép szabással, finom angol strapa szövet	8 K. 50 f.	6000	fiuöltöny, szép facon	1 K. 80 f.
			4000	kötény, legkedveltebb faconban	97 f.

Ezenkívül bő választék minden néven nevezendő szövet és ruhafélék, továbbá vásznak schifonok, zsebkendők, szőnyegek, függönyök, egész garnitúrákból bámálatos olcsó árakon.

cs. és kir. udvari szállítók.

Ludwig ZWIEBACK & Bruder

WIEN, VI/2. MARIAHILFERSTRASSE 111.

A monarchia egyedüli áruháza, mely példátlan olcsó árai dacára 15 koronás megrendelésre portómentesen szállít.

Látványos mintagyűjtemény, — garantált — kitűnő gyapju. mosó selyemszövetekből, kívánatra ingyen, bérmentve.

Gyönyörű illusztrált divatlapok !!

3-20

Legjobb és legolcsóbb

szőlőtrágya

a kőbányai szárított hizósertéstrágya.

Felülmul minden egyéb trágyafélét!

Számtalan előkelő birtokos és elsőrangú szakembertől megvizsgálva és kitűnőnek elismerve.

Helybeli raktár:

Kohn Mór, szállítónál.

Kapható a

Budapest-Kőbányai Trágyaszárító-gyártól,
Budapest, IX. Üllői-ut 21.

106/1904. végrb. szám.

Arverési hirdetés.

Atulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1904. évi V. 772/2. számú végzése következtében dr. Babes Emil budapesti ügyvéd által képviselt Wolfram Constance, mint Benedict Schroll & Sohn bécsi cég engedményese javára, özv. Latzkovics Antalné szül. Metz Mária budapesti lakos ellen 914 K. 43 fl., 587 K. 78 fl. és járulékaik erejéig 1903. évi február hó 13-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1037 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: törkölyös és boros hordók, kádak, ladikok és butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1903. évi V. 90/1 számú végzése folytán 914 K. 43 fl., 587 K. 48 fl. tőkekövetés, ennek 1903. évi január hó 23-ik napjától járó 6% kamata és eddig összesen 222 korona 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Badacsonyan alperes szőlőpincéjénél leendő eszközlésére 1904. évi március hó 26-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsárón alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tapolczán, 1904. március hó 4-én.

Tininszky Antal,
kir. bír. végrehajtó.

BRÁZAY KÁLMÁN
SŐSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE

NAGY ÜVEG ÁRA 2 KOR
KIS ÜVEG ÁRA 1 KOR

Használati utasítás
minden üveghez
mellékelve van.

Jorgo János

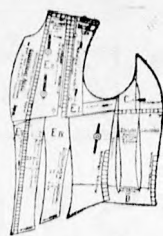
órás gyári raktár Wien III. 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezélap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olesó bevasárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részvétel teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenféle zsebórába új rugó helyezése 40 kr.
Minden vasarolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nick.
keltokban 36 órai járással 2000. 1000. 30
8039. sz. valódi ezüst panczelláncz 15 gr 1000. 1000. 30
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5000. 1000. 30
7988. sz. Ingaóra útművel 2 sulyal 130 cm.
magas 1100. 1000. 30
7929. sz. Jó ebresztő óra 1000. 1000. 30
Sziveskedjek nevemre és házászámra 75/B.
Pontosan figyelni.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint,

fáradtság nélkül készítheti ruháját az

igazítható női derék-szabászati készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászati rajtot megtanulta volna.

Ez a készülék minden

testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett! Egy készülék ára 3 korona. Utánvét mellett!

Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal,

Sopron.

Magyarazatot ingyen küldök

1-52

Képviselek minden helységben kerestelek.

MÉRLEG

gyártmányokról szóló képes árjegyzékemet, mely a legkülönfelebb:

EGYENSÜLY, TIZEDES ÉS SZAZADOS MÉRLEGEK, GABONA, MARHA, ES HIDMERLEGEK,

továbbá

hitelesített súlyok és ürmértékek

a brait és arait tartalmazza, érdeklődőknek készséggel küldöm ingyen és bérmentve

Használt, hibás mérlegek javítását elvállalom.

SCHOTOLA ERNŐ, BUDAPEST

Fő-üzlet VI., FONCIERE-PALOTA. Gyár VI., RÉVAY-UTCZA 16.
saját ház

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palaczk 5 korona 1/2 palaczk 2-60
10 palaczk rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Tapolczán.

POPPER GYULA fűszerkereskedésben;

nagybani eladás a vidék részére

SATTLER JÓZSEFNÉL Nagykanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.